

Dünyanın yedinci büyük ordusuna sahip olan ve savunma sanayinde iddialı konuma gelen Pakistan, önemli bir füze programına sahip ve geliştirdiği projelerle yerli üretime büyük önem veriyor.

Güney Asya'daki coğrafi konumu itibariyle, savunmasında dışa bağımlılığı azaltmak, savunma harcamalarının maliyetini düşürmek amacıyla yerli sanayiye dayalı projeleri harekete geçiren Pakistan, Türkiye'nin de "milli gemi" projesi kapsamında geliştirdiği korvet sınıfı savaş gemisinin tedarikiyle ilgileniyor. Yaklaşık 921 bin askerle dünyanın yedinci büyük ordusuna sahip Pakistan, 2006 rakamlarına göre gayrisafi yurt içi hasılasının yüzde 4,5'ini (4,26 milyar dolar) savunmasına ayırdı. Keşmir sorunu yüzünden Hindistan ile bağımsızlığını kazandığı 1947 yılından bu yana üç kez savaştan Pakistan, özellikle uzun menzilli füzeler geliştirilmesi çalışmalarına ağırlık veriyor. Yerli imkânlarla kendi tankını, zırhlı personel taşıyıcısını ve Çin ile ortak savaş uçağını üreten Pakistan, ayrıca Türkiye ile de savunma sanayi alanında ortak projeler üzerindeki çalışmalarını sürdürüyor.

Füze programı, yerli savaş uçağı ve tank yapımı emperyalistleri ürkütüyordu

Balistik füze üreten birkaç ülkeden biri olan Pakistan'ın, karadan karaya balistik füze programı 1980 yılının başında "Hatf-1" ve "Hatf-2" füzelerinin geliştirilmesiyle başladı. Nisan 1989'da 80 kilometre menzilli "Hatf-1" ve 300 kilometre menzilli "Hatf-2" füzeleri denendi. Pakistan, bu füzelerin tamamen yerli üretim olduğunu açıkladı. Batılı kaynaklara göre ise Pakistan Çin'den bu konuda teknik destek aldı. Pakistan, 12 Ağustos 2005'de, yerli üretim "Babur" cruise füzelerini başarıyla denedi. Böylece, 500 kilometre menzilli ve konvensiyonel ve nükleer başlık taşıyabilen "Babur" ile Pakistan cruise füze teknolojisine sahip 12 ülke arasına katıldı. Pakistan ayrıca Anza karadan havaya füzelerini (SAM) üretiyor.

Pakistan, ayrıca kendi tank üretimi projelerini yürütüyor. Pakistan Silahlı Kuvvetleri için Pakistan Mühendislik Endüstrisi'nin belkemiğı Heavy Industries Taxila (HIT) firması, ülkenin ana muharebe tankı Al-Khalid'i üretiyor. HIT firmasının yürüttüğü Al-Zarrar tank projesinde de Pakistan'ın T-59 tankları son teçhizat, silah, ateş kontrol ve zırh sistemleriyle yenileniyor. HIT firması ayrıca Pakistan ordusunun ihtiyacı olan zırhlı personel taşıyıcı Al-Talha'yı üretiyor. Tasarımı ABD'nin M113-A2 zırhlı personel

taşıyıcısına benzeyen Al-Talha'dan Pakistan ordusuna 2010 yılına kadar 2.000 adet verilmesi planlanıyor.

İngilizler, Hindistan ile Pakistan arasındaki gerginliği yumuşatmaya çalışmıyor, tersine ateşe körükle gidiyordu.

İngiltere Başbakanı Gordon Brown, Hindistan'ın Bombay şehrindeki saldırıların Pakistan'daki Leşker-i Tayyibe teşkilatı tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Hindistan'a program dışı bir ziyaret gerçekleştiren Brown, Başbakan Manmohan Singh'le görüştü. İngiltere Başbakanı, Hindistan'ın endişelerini Pakistanlı liderlere ileteceğini ifade etti. Brown, "Pakistan'da bazı tutuklamalar olduğunu biliyoruz. Yine saldırılardan Leşker-i Tayyibe'nin sorumlu olduğunu da biliyoruz" dedi. Hindistan da Bombay'da 173 kişinin öldüğü saldırılardan Leşker-i Tayyibe'yi suçluyordu. Hindistan, Mumbai kentinde düzenlenen terörist saldırılar nedeniyle Pakistan'da faaliyet gösteren Leşker-i Tayyibe adlı örgütü suçluyor ve Pakistan hükümetinden bu gruba karşı operasyonlar düzenlemesini istiyor.

Brown ayrıca, Pakistan'ı geçen ay Hindistan'ın Bombay şehrinde yapılan saldırıların arkasındaki örgütlere karşı "kuvvetli adımlar" atmaya çağırıyordu. Pakistan Devlet Başkanı Asif Ali Zerdari'yle ortak bir basın toplantısı düzenleyen Brown, "Teröristlerin Pakistan'da barınmamaları için gereken her şeyin yapılmasını sağlamak için çalışacağız. Laf değil icraata geçmek zamanı gelmiştir" dedi. İngiltere Başbakanı, Zerdari'nin, Bombay saldırılarının arkasındakilere karşı kararlı adımlar atılacağına dair kendisini ikna ettiğini söyledi.

Pakistan hava sahası sürekli ihlal ediliyordu.

Hindistan Hava Kuvvetleri'ne ait savaş uçaklarının Pakistan hava sahasına girdiği rapor edildi. Pakistan Hava Kuvvetleri'nden yapılan açıklamaya göre, Hindistan Hava Kuvvetleri'ne ait savaş uçakları, Kaşmir ve Lahore sınırlarının kesiştiği noktadan Pakistan hava sahasına girdi. Durum üzerine savunmaya geçen Pakistan Hava Kuvvetleri'ne ait savaş uçakları, Hintli pilotları bölgeden çıkardı. Bu arada Hint jetlerinin silahlı olduğu bildirildi. Öte yandan geçtiğimiz ay Bombay'da yaşanan terör saldırısının ardından zaten gergin durumda olan Pakistan ve Hindistan ilişkilerinde tansiyon daha da arttı. 170 kişinin hayatını kaybettiği saldırıdan sonra Hindistan, olayda Pakistan'ın da sorumluluğu bulunduğunu açıkladı. Bu arada her iki ülkenin de nükleer gücünün bulunması, bölge için büyük bir tehdit oluşturuyor.

ABD: "Meksika ve Pakistan her an parçalanabilir" diyor.

Joint Forces Command (JFC) adıyla anılan, Amerikan Müşterek Kuvvet Komutanlığı'nın 2008 yılı değerlendirme raporuna göre; Meksika ve Pakistan 1990'lı yılların Yugoslavya'sı misali, "hızla çökme tehlikesi olan" iki ülkeden biri olarak gösteriliyor.

Rapora göre, Pakistan'ın ve 'komşusu kırılğan' Afganistan'ın parçalanması zaten uzun süredir göz önünde tutuluyordu. Rapor, ABD ile 3141 km uzunluğunda sınırı bulunan Meksika da, 'organize suç'tan dolayı parçalanmaya doğru gittiği tespitini yapıyor. Yani Amerika Pakistan'ı parçalamaya hazırlanıyor.

Pakistan'ın yeşil vadisi "SVAT" ve gelişmeler

Svat Vadisi Pakistan'ın Kuzey Doğusu'nda yer alan, Çin ile Afganistan'a doğru uzayan bir bölgenin tam ortasındadır. Beş bin üç yüz otuz yedi km² olan ve doğal güzellik ve zenginliği sebebi ile "Pakistan'ın İsviçresi" olarak tanımlanan bu vadinin insanları da diğer bölgelerden farklı, güzel, daha açık renk tene sahip, uzun boylu kişilerden oluşmaktadır. Bir milyon dört yüz bin kişinin yaşadığı bu bölge farklı etnik bir yapıya sahip. İdari ve sosyal yapısı tamamen aşiret yapısı olan Svat Vadisi, Pakistan'ın eyaletlerinden birisidir.

Afganistan savaşından fazlası ile etkilenmiş olan bu bölge ve civarında bulunan diğer yöreler (ki bunların içine Bajur, Hayber, Kuram ve Veziristan da girmektedir) son yıllarda büyük bir sıkıntı ve baskı altında bulunmaktadır.

Afganistan savaşından kaçıp gelen muhacirler ve sığınmacıların bir kısmı bu bölgelerde iskân edilmektedir. Dolayısıyla bunca karışık ve karmaşık gruplar arasında tam bir disiplin, sükûnet ve asayişin olduğu pek de iddia edilemez.

Tümü ile bölge muhafazakâr bir bölge olup, gelen muhacirler ve diğer gruplar, çok daha muhafazakâr yerlerden gelerek, durumu daha da katı bir hale getirmişlerdir. Bir taraftan birbirlerini pekiştirirken, diğer taraftan da birbirlerine duydukları şüphe ve tabii yabancılık dolayısı ile kendi içlerine daha da kapanarak çok daha fazla korumacı ve muhafazakâr hale

gelmişlerdir. Özellikle Swat vadisinde din adamı Molla Mevlana Fazlullah, bölgede şeriat idaresini savunmaya başlamıştır. 21 Ocak 2009 tarihli The News adlı Pakistan gazetesinin haberine göre Taliban idaresi Swat vadisinde kızların eğitilmesini tamamen yasaklamıştır. Böylece 400 özel okul kapanmış ve yaklaşık 40,000 kız öğrenci eğitime son verilmiştir. Mingora adlı kasabada eğitimi tekrar kızlara açmaya çalışan 10 okul yakılmış ve bombalanarak mahvedilmiştir. Hemen burada bu davranışın hangi kanun ve esasa göre yapıldığı sorgulanmalıdır. Zira İslam'ın ilk kelimesi "Oku"dur. Ayette sadece erkekler okusun denmemektedir. Kadın, erkek ayırımı yapmadan "oku" denilmektedir.

Bu arada, ABD askerlerinin ve NATO güçlerine gönderilecek mühimmat ve silahların Pakistan üzerinden Afganistan'a geçişi de aynı bölge üzerinden olmaktadır.

Bütün bunların yanı sıra bu yörenin Güney Doğusu'na düşen bölgede, alt kıta bölgesinin en problemlili alanı Keşmir bulunmaktadır. Keşmir'deki çatışmalar, sürekli gergin durum ve hem Pakistan hem de Hindistan ordularının tenakuzda olmaları da yöreyi ve oradaki istikrarı sarsmaktadır.

Dahası, Afganistan'dan Çin'e uzanan dar bir koridor şeklindeki kara geçidi de Swat Vadisi yakınlarından geçmektedir. Bu koridorun Çin'e bağlandığı bölgede ise Çin Türkleri yaşamaktadır. Hatta bazı uzmanlar o bölgeyi "Taş Oğuz Yöresi" olarak adlandırmaktadır. Dolayısı ile Çin kendisine bu kadar yakın ve konum olarak da bu kadar kaygan bir bölge civarında savaş ve çatışma istemediğini defalarca belirtmiş bulunmaktadır.

Emperyalist etkiler:

ABD'nin Afganistan savaşı tüm bölgeyi ve etrafındaki devletleri etkilemiş bulunmaktadır. Yukarıda bahsedilen hususların pek çoğu bu savaş sebebi ile ortaya çıkmış olan konumlardır.

Afganistan'da El-Kaide hâkimiyeti pek çok yörede hissedilmekte ve NATO güçleri buna karşı fazla bir başarı kaydedememektedirler. Taliban ise tam olarak nerede olduğu, merkezlerinin nerede bulunduğu bilinmeyen son derece gevşek ve kaygan bir teşkilatlanmaya sahiptir. Taliban hem Pakistan'ın bu aşiret bölgelerinde hem de Afganistan içinde bulunmaktadır.

Söz konusu gruplar ve yardımcıları Pakistan ve özellikle bu bölgeler üzerinden Afganistan'daki Amerikan ve NATO güçlerine yardımların gitmesini istememekte ve buna mani olmaya çalışmaktadırlar. Taşıyıcı kamyonlar yerli Pakistan kamyonları olmakla birlikte, hem bu kamyonlar, hem onlara refakat eden NATO arabaları ve içlerinde taşıdıkları malzemelerle birlikte pusulara düşürülerek, içleri boşaltılmakta, daha sonra kamyonlar yakılmakta ve boş bir araziye bırakılmaktadır. Bu o bölge halkının "yeter artık, bu kadar savaş ve ölüm yeter" mesajı olarak algılanmalıdır.

Afganistan'ın bizzat içindeki siyasi ve askeri durum da pek iç açıcı olmayıp, savaş bir çıkmaza girmiş durumdadır. ABD, Afganistan'dan "bir başarı" ile "zafer" ile çıkmak istemektedir. Bölge uzmanlarının görüşüne göre, bu istek ve hedeflere rağmen şu anda ABD askeri güçleri, yıllar önce Sovyet askeri güçlerinin yapmış olduğu hataları tekrarlamaktadırlar.

Pakistan Hükümetinin çıkmazı:

Yıllardır ABD'nin müteffiki olarak ABD'nin Afganistan operasyonunda ister istemez destek verir durumda kalan Pakistan, bir taraftan da kendi insanlarının tepkisini de üstüne çekmiştir. Geçen sene Kırmızı Mescit olayı ve Pakistan askerlerinin mescit baskını, muhafazakâr ve dindar kesimleri fazlası ile rahatsız etmiştir.

ABD ordusu özellikle son aylarda bilhassa aşiret bölgeleri olarak bilinen bu bölgelerde "drones" yani "insansız uçak" kullanarak saldırı ve taramalar yaparak hemen hemen her gün birçok sivilin ölümüne sebep olmaktadır. Bu durum aşiret ve Kuzey sınır bölgelerinin halkını fazlası ile tedirgin edip, kızdırmıştır.

Son günlerde bu "drone" saldırıları artmış olup, halk adeta bir isyan halet-i ruhiyesine girmiş bulunmaktadır. Üstelik Amerikan Kongresi'nden, "Silahlı Kuvvetler Komitesi" başkanından yapılan açıklamada, bu insansız uçakların korunması ve yanlışlıkla Pakistan hava kuvvetleri tarafından vurulmaması için yetkili Pakistan hava trafik uzmanlarının, bizzat İslamabad'daki ABD elçiliği içinden olaya müdahil oldukları açıklanmıştır. Dolayısı ile bu ABD açıklaması, Pakistan hükümetini çok zor bir durumda bırakmıştır.

Bütün bu baskılar arasında, en az o kritik bölgede durumu sakinleştirmek ve tansiyonu düşürmek amacı ile Pakistan hükümeti Taliban ile masaya oturmuş ve 16 Şubat 2009 tarihinde

bir anlaşmaya varmıştır. Onlar ayaklanmaları durdurup sakin ve disiplinli bir duruma geçecekler, buna karşılık Pakistan, ordu güçlerini o bölgeden çekecek ve durum aynen ülkenin başka eyaletlerinde olduğu gibi olacak. Öte yandan Svat Vadisi bölgesinde Taliban grubu "şariat mahkemelerinin" kullanılmasını talep etmiş bulunmaktadır. Tehreek-e Nafaz-e Shariat-e Mohammai'nin başı olaran Sufi Muhammed, hali hazırda kullanılan mahkeme sisteminin çok fazla yavaş işlediği, çok masraflı olduğu ve adaleti dağıtmakta geciktiği için şariat sistemine geçilmesini talep etmiş olduklarını ifade etmiştir. Hükümet bu talebi kabul etmiş ve taraflar arasında bir antlaşma imzalanmıştır. Tabii, Taliban'nın neden kızları eğitimsiz bırakmak istediği bir türlü anlaşılammıştır.

ABD dâhil Batı bu konuda çok olumsuz yorumlar yapmıştır. Ama olayın gerisini, mevcut sıkıntıları inceleyen pek çıkmamıştır. Son iki günden beri ordu birlikleri Swat vadisinden çekilmekte olup, aşiretlerin tümü barış ilan ettiklerini duyurmuşlardır.

İran'la olan dalaşması sebebi ile oraya komşu olan Pakistan'ın Belucistan bölgesinde karışıklıklara zemin hazırlamaya çalışan ABD'nin genel stratejisi, eski İngiliz veya emperyalist metodu olan, "böl ve yut" veya "böl ve yönet" uygulamasıdır.

Irak'tan askerlerini çekmeye hazırlanan ABD, bunlardan en az 30,000 kadarını Afganistan'a aktarmayı düşünmektedir. Bu da o bölgedeki durumun daha da kritik hale gelmesi demektir. Dolayısıyla bölge devletlerinin de kendileri ve gelecekleri açısından en iyi olacağını düşündükleri stratejilere yönelmeleri anlaşılabilir davranışlardır. Olayları mutlaka arkalarında gizli olan faktörler ve gelişmelerle analiz etmek gerekmektedir. Bu anlaşma acaba Pakistan'a istediği barış ve sükûneti getirecek mi? Yoksa daha da büyük karışıklıklara mı yol açacak, bunu da zaman gösterecek.

Pakistan son derece zor bir kavşakta bulunmaktadır. [\[1\]](#)

"Ortadoğu'da barış Türkiye merkezli"

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Anıl Çeçen, dünyanın küresel bir savaşı da öngören önemli gelişmelerin eşiğinde olduğunu, Türkiye'nin bu süreçte savaşın önündeki en büyük engeli oluşturduğunu ve bölgede kalıcı bir barışın sağlanabilmesi için, ABD ve AB'nin müdahale etmeyeceği Türkiye merkezli yeni bir yapılanmanın zorunlu olduğunu

söylüyordu. Çeçen, dünyanın artık Batı merkezli olmaktan çıkarak 6 kutuplu yeni bir görünüme yöneldiğini, bu gelişmeler yaşanırken devam eden hegemonya mücadelesinin olası bir savaşı da gündemde tuttuğunu hatırlatarak, Ortadoğu olarak adlandırılan bölgenin, aslında "dünyanın merkezi" olduğunu belirten Çeçen, bu merkezle bağlantılı olarak ortaya çıkan gelişmelerin, dünyanın hiçbir ülkesinin geleceğini güvenli kılmadığını hatırlatıyordu.

Hindistan'ın Ankara Büyükelçisi Raminder Singh Jassal:

"Şiddete karşı işbirliği yapmalıyız" diyordu.

Hindistan'ın yeni Ankara Büyükelçisi Raminder Singh Jassal, Ankara ve Yeni Delhi'nin benzer sıkıntılara sahip olduğunu, terörü bitirebilmek için işbirliği yapılması gerektiğini söyledi. Üç yıllık Washington Büyükelçiliği misyonunun ardından, geçtiğimiz ay Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e güven mektubunu sunarak Türkiye'deki görevine başlayan Büyükelçi Raminder Singh Jassal, çeşitli temaslarda bulunmak üzere geldiği İstanbul'da Cihan'a özel açıklamalarda bulundu. Raminder Singh Jassal, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Kasım'da yaptığı Hindistan ziyareti sırasında, Hintli Başbakan Manmohan Singh ile terörizmi bitirebilmek için neye ihtiyaç duydukları konusuna odaklandıklarını belirtti. İki ülkenin de şiddet olaylarının etkin olduğu bölgelerde olduğuna dikkat çeken Hintli Büyükelçi, Türkiye ve Hindistan'ın demokratik, laik, dinamik ekonomilere sahip olmalarının yanı sıra, benzer sıkıntıları yaşadıklarını, terörizmin de bunlardan biri olduğunu kaydetti. Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai ile Pakistan Devlet Başkanı Asif Ali Zardari'nin Türkiye'nin arabuluculuğunda İstanbul'da buluşmalarına değinen Raminder Singh Jassal, Kabil ve İslamabad hükümetlerinin terörizm konusuna çok boyutlu olarak yaklaşmaları gerektiğini ifade etti.

Hintli Büyükelçi, ülkelerin birbirleriyle işbirliği yaparak terör tehdidini savuşturmayı denemeleri gerektiğini vurgulayarak, "Komşularımızdan terörist organizasyonlara karşı gözle görülür adımlar atmalarını, bunun yanında alt yapısını tasfiye etmelerini bekliyoruz. Mumbai'de olanlar, yerli ve yabancı masum insanlara karşı korkunç bir saldırıydı. Bütün olanlar komşu bir ülkede iyi düşünülmüş, planlanmış ve koordine edilmiş" diye konuştu.

Demeci sırasında dünyada Müslüman nüfusa sahip ikinci ülke olduklarını hatırlatan Jassal, Mumbai'deki saldırıların ülkedeki bütün din ve toplumlara mensup kişilere hakaret olduğunu dile getirdi.

Pakistan terörizme kurban ediliyordu.

Hindistan'ın Bombay saldırısından sonra iç siyaset konusundaki kaygılarını anlıyoruz. Ancak Pakistan'ın teröristlerle işbirliği yaptığını öne süren suçlamalar zaten karmaşık olan durumu daha da karanlık hale getirmekten başka bir şeye yaramayacaktır. Hindistan, Pakistan ve ABD için Bombay saldırısına karşı verilecek en iyi cevap terörizme karşı birlikte mücadele etmektir. Tüm dünya Pakistan'ın ekonomisini ve demokrasisini güçlendirmeye katkı sağlamalı, sivil toplumu güçlendirmek için yardım etmeli ve terörizme karşı savaşımızda daha etkin olabilmemiz için bize lojistik destek sağlamalı. Benazir Butto, demokrasiyi, diktatörlüğün suçlarının intikamını almanın en mükemmel yolu olarak görüyordu. Bugün de uzlaşma ve yakınlaşma Hindistan ile Pakistan arasında bir çatışma, bir medeniyetler çatışmasını tahrik etmeye çalışan karanlık güçlerden intikam almanın en mükemmel yoludur. [2]

Pakistan'a örtülü savaş açılıyordu.

Seçim kampanyasında Pakistan'a yeni cephe açmaktan söz eden ABD'nin yeni lideri Barack Obama koltuğa bile oturmadan düğmeye basıldı. Aralarında "Şabat Evi" olarak adlandırılan Yahudilere ait bir sinagogun da hedef alındığı bir dizi terör saldırısı Pakistan'ın üzerine yıkılmaya çalışılmıştı. Küresel medyanın eliyle hem Hindistan yönetimi hem de ABD, Pakistan'a psikolojik harekâta başlamıştı.

Hindistan, saldırılardan Pakistan'ı sorumlu tutarken ajanslara düşen Amerika menşeli rapor, ABD'nin aşşağılık oyununu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarmıştı. ABD'de sözde tarafsız bir komisyon tarafından yapılan yine sözde araştırmada; Amerika'ya 2013'e kadar nükleer bir terör saldırısı ya da daha kuvvetli ihtimalle bir biyolojik silah saldırısı beklendiği iddiası ortaya atılmıştı.

Raporla ilgili olarak, ABD'de başkan yardımcısı seçilen Joe Biden'e bilgi verildiği belirtilerek, "Güvenlik marjımız küçülüyor" deniliyor ve ekleniyordu: "Bugün terörizm ve kitle imha silahlarının bir haritası çıkarılacaksa tüm yollar Pakistan'da kesişir..."

Araştırmaya başkanlık eden eski senatör Bob Graham, şarbonun, halen en muhtemel biyolojik silah olduğunu, nükleer ya da biyolojik saldırı ihtimalinin bu konularda yeterli önlem alınmamış olmasından değil, husumetin giderek yayılmasından dolayı arttığını öne sürüyordu. Raporla

ABD'ye nükleer bir saldırı gerçekleştirmek isteyen örgütün de El Kaide olduğu iddia edilerek henüz nükleer bir silah elde edecek kapasitede olmadığını ancak örgüt saflarına nükleer silah uzmanı bir kişinin dahil olması ile durumun değişeceği öne sürülüyordu. Komisyon, terörizm, nükleer ya da biyolojik silahların kaynağı konusunda en muhtemel ülkenin Pakistan olduğunu iddia ediyordu.

Peki ABD, terörle mücadele adı altındaki savaşta en büyük müttefiği olan Pakistan'ı niçin hedef seçiyordu?

Hatırlayacak olursak; ABD'nin baskılarına rağmen Pakistan eski Devlet Başkanı Pervez Müşerref, İran doğalgazının Pakistan ve Hindistan üzerinden taşınma projesini sürdüreceğini açıklamıştı. Müşerref'in bu tutumuyla Hindistan ve Pakistan yakınlaşması gerçekleşmiş, iki ülke tarihi adımlar atmıştı. Pakistan ve Hindistan'ın düşmanlığından çıkar sağlayan ABD, sadece İran gazının Çin'e taşınacak olmasından değil, iki ülkenin birbirine yakınlaşmasından da müthiş rahatsız olmuş ve projeye şiddetle karşı çıkmıştı.

Kısacası gelinen noktada anlaşılmaktadır ki; artık Pakistan'ı bölme ve nükleer gücünü elinden almak üzere düğmeye basılmıştır. Dolayısıyla İslam dünyası, bu kötü dönemde Pakistan için vakit kaybetmeden harekete geçmeli ve ortak destek planı hazırlamalı ve Erbakan Hoca'nın D-8 Projesi mutlaka canlandırılmalıdır.

Hindistan, Pakistan'dan güçlü tepki bekliyormuş

Hindistan, Pakistan'ın; 195 kişinin hayatını kaybettiği Bombay saldırılarının sorumlularına karşı "çok sert bir şekilde harekete geçmesi" çağrısında bulundu. Hindistan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Vishnu Prakaş, Pakistan'ın Hindistan'daki en yüksek temsilcisinin Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldığını kaydetti. Sözcü Prakaş, Pakistan temsilcisine "Hindistan'ın, Pakistan'dan; olayla bağlantılı kişi ve gruplara karşı çok güçlü bir şekilde harekete geçmesinin istendiğini" bildirdi. Bu arada bugün silahlı saldırganlar hakkında yeni detaylar ortaya çıktı. Hindistanlı yetkililer, teröristlerin komandalara karşı koyabilmek için hayatta kalma eğitimi aldıklarını açıkladı. Hayatta kaldığı bilinen tek canlı terörist Cumartesi günü yakalanmasının ardından polise verdiği ifade, saldırıları gerçekleştiren grubun, Pakistan'daki Leşkeri Taiba grubunun kamplarında aylarca eğitim aldığını söylediği öğrenildi. Terörist, yakın mücadele teknikleri, esir alma, patlayıcı maddeler, uydu navigasyonu ve açık denizde hayatta kalma teknikleri öğrendiklerini belirtti.

Pakistan hükümeti, Bombay saldırıları konusunda Hindistan'a ortak soruşturma teklifinde bulundu. Pakistan Dışişleri Bakanı Şah Mahmud Kureyşi, TV'den yaptığı açıklamada, "Hükümetimiz ortak soruşturma mekanizması kurulmasını teklif etti. Soruşturmaya yardımcı olmak için ekip kurmaya hazırız" dedi. Hindistan, Mumbai'de geçen hafta 170'den fazla insanın ölümüyle sonuçlanan terör saldırılarından Pakistanlı grupları sorumlu tutuyor.

Hindistan-Pakistan gerginliği tırmandırılıyordu:

ABD'nin Pakistan'a askeri müdahale planı devreye sokuluyordu.

Hindistan'ın Bombay kentindeki terörist saldırıların bilançosu ağır olurken, Hindistan-Pakistan gerginliği bilinçli olarak tırmandırılmaya devam ediyor. Saldırıları düzenleyenlerin tamamının Pakistan kökenli olduğu iddiasına karşı Pakistan Devlet Başkanı Asif Ali Zerdari "teröristlerin bölgeyi savaşa sürükleyebilecek güce sahip olduğu" uyarısında bulundu.

"Müşerref, ülkesinden gelen terörle mücadele için daha fazla çaba göstermezse Pakistan'ı vururuz" Bu sözleri Obama, seçim kampanyasında söylemişti. Öte yandan İsrail ise Pakistan'ı nükleer silah edinmesinden dolayı hedef göstermişti. İngiliz The Financial Times gazetesinin 4 Aralık'ta yaptığı habere göre, Amerikan Kongresi tarafından terör tehdidi üzerine hazırlanan bir raporda, uluslararası toplumun harekete geçmemesi halinde terörist grupların nükleer silah ile eylem yapma gücüne ulaşabileceği ve nükleer bir güç olan Pakistan'ın "en zayıf ve terörist grupların yollarının kesiştiği yer" olduğu yazıldı. Dışişleri Bakanı Rice 4 Aralık'ta Amerika'nın uyarılarını yapmak üzere Pakistan'a gitti. Gelişmeler alt alta konulduğunda, Hindistan'da olayları tetikleyen terör saldırılarının Pakistan'a müdahale planının parçası olduğu anlaşılıyor.

"Zayıf devlet" kavramı müdahale zeminini oluşturuyordu.

Amerikan Kongresi tarafından geçen hafta içinde hazırlanan raporda en zayıf ülke olarak Pakistan hedef gösteriliyor. Raporda, 2013 yılına kadar dünyanın herhangi bir yerinde nükleer güç kullanılarak eylem yapılabileceği vurgulandı. Raporda şu ifadelere yer veriliyor: "Pakistan Amerika'nın güvenliğine orta vadede ciddi tehlike teşkil ediyor.

Bütün terörist grupların yolu Pakistan'da birleşiyor. Pakistan müttefik bir ülke ancak bu ülkede büyük bir tehlike var. Pakistan istemeyerek de olsa Amerika'ya saldıracak terörist bir grubun çıktığı ülke olabilir. Zayıf Devletler (Weak States) veya Başarısız Devletler (Failing States) kavramı ABD'nin küresel stratejik çıkarları için gerektiğinde müdahale gerekçesi olarak geliştirilen bir kavram. Bu tür devletler, "Fiziki güvenlik ve devlet fonksiyonlarının yetersizlikleri nedeniyle barış ve istikrara risk ve tehdit kabul edilmektedir." 2008 yılı Zayıf devletler sıralamasında Somali ilk sırada koyulmuşken Pakistan, Irak'tan sonra 9. sırada yer alıyor.

Raporu hazırlayan Amerikan Kongresi, görevi devralacak Obama'ya Pakistan için yeni bir strateji belirleyerek, bu ülkeyi terörist grupların etkisinden kurtarmak için tüm yolların denenmesi gerektiği yönünde öneride bulundu.

Raporla ilgili değerlendirmelerde bulunan Amerika İç Güvenlik sorumlusu Michael Chertoff'ın "dünyadaki terörist grupların hâlâ nükleer silaha sahip olacak kapasitede" olduğunu söylemesi, ABD'nin askeri müdahalesini meşrulaştırma konusunda ürettiği yeni bahane olduğu görülüyor.

Zerdari: "militanlar bölgeyi savaşa sürükleyebilecek güce sahip" diyordu.

Hindistan yönetiminin olayları Pakistan'a mal etme çabalarına karşı, her fırsatta yalanlama yapan Pakistan yetkilileri, "daha önceki vakalarda da onlar böyle davrandı, ancak sonra bütün bunların yanlış olduğu ispatlandı" ortak bir düşmana karşı savaşıyoruz. Bunun üstesinden gelmek için bir araya gelmeliyiz" açıklamaları yaptılar. Sonrasında Pakistan Devlet Başkanı Asif Ali Zerdari, Hindistan'dan, Bombay'da geçen hafta düzenlenen saldırılar yüzünden ülkesini cezalandırmamasını istedi ve militanların bölgeyi savaşa sürükleyebilecek güce sahip olduğunu söyledi. Bu açıklama Leşker-i Tayibe adındaki ismi pek bilinmeyen terörist örgütün dışarıdan desteklendiği ve kullanıldığını gösteriyordu.

Teröre karşı bölgesel savunma önerisi geliyordu.

Pakistan, uluslararası kamuoyuna da gereken yanıtı vermekte gecikmedi. Pakistan ordusu, Afganistan sınırı yakınlarında hava saldırısı düzenlendi ve 30 militanın öldürüldüğünü açıkladı. Diğer yandan Çin'le Hindistan'ın teröre karşı ortak askeri tatbikat yapacak olması Atlantik

ötesinden gelen tehditlerin engellenmesi yönünde bir adım olarak değerlendirilebilir. Çin Savunma Bakanlığı sözcüsü Huang Şüeping, "6-14 Aralık tatbikatı dost Pakistan'a mesaj vermeye yönelik değildir" dedi. Bununla birlikte Medvedev, 3 günlük Hindistan ziyaretinden önce yaptığı açıklamada, 171 kişinin ölmesine neden olan terör saldırılarının, ziyaretini engellemeyeceğini belirtti. Korkmanın teröristlerin amaçlarına ulaşmalarını sağlayacağını ve onlara verilecek tek yanıtın, kesinlikle korkmadıklarının gösterilmesi olduğunu vurguladı. Hindistan ile terörle mücadele konusunda kapsamlı işbirliği yapmaya hazır olduklarını söyledi. Hindistan'ın en etkin ve bazı eyaletlerde iktidarda olan Hindistan Komünist Partisi (Marksist) bölge üzerinde oynanan oyuna karşı şu açıklamayı yaptı. Açıklamada "Bu tür barbarlık suçları, artık hem Hindistan hem de Pakistan halklarının dünya barışı ve ahengi için ortak bir tutum geliştirmesinin, tüm derece ve renkleriyle köktencilığe ve terörizme karşı savaşıma zamanının geldiğini insanların anlamalarını sağlamalıdır" denildi. Bölge, tehdit ve çeşitli çatışmalar üzerinden ABD'nin, Asya'nın içlerine girme planını yaşarken aynı zamanda bu sürece direnecek Çin, Rusya ve diğer bölgesel ittifak dinamiklerini oluşturmaya çalışıyor. Irak'tan sonra dünyanın yeni cephesinin Pakistan-Hindistan sınırı olacağı görülüyor.

---

[1] Oya Akgönenenç / Milli Gazete

[2] Asif Ali Zardari / Pakistan İslam Cumhuriyeti Devlet Başkanı / Le Monde, 12 Aralık 2008